

Urvalsprovet i konstforskning 2.6.2022 kl. 14.00–17.00

Förhandsmaterial för urvalsproven

- Taylor, Hollis & and Hurley, Andrew (2015). Music and Environment: Registering Contemporary Convergences. *Journal of Music Research Online*, 6. [Länk till provmaterialet.](#)
- Jaakko Seppälä (2020): The Style of Nordic Noir: *Bordertown* as a Stylistic Adaptation of the Prototype. In Badley, L., Nestingen, A., Seppälä J. (eds.) *Nordic Noir, Adaptation, Appropriation*. Palgrave Studies in Adaptation and Visual Culture. Palgrave Macmillan, 255-273. ISBN: 978-3-030-38658-0 (E-Book), 978-3-030-38657-3 (Hardback). [Länk till provmaterialet.](#)
- Korsmeyer, Carolyn (2018): Taste and Other Senses: Reconsidering the Foundations of Aesthetics. *The Nordic Journal of Aesthetics*, 26(54). [Länk till provmaterialet.](#)
- Catherine Charlwood (2018): National Identities, Personal Crises: Amnesia in Kazuo Ishiguro's *The Buried Giant*. *Open Cultural Studies*, 2(1), 25–38. [Länk till provmaterialet.](#)
- Cleveland, Janne (2020): Making Community in the Age of Migration: What Is the Role of Social Media in Contemporary Theatre. *Critical Stages, The IATC journal*, 21. [Länk till provmaterialet](#)

Läs noggrant igenom alla anvisningar

Provet består av 2 delar. Provet tar 3 timmar. Du kan fördela tiden på de olika delarna hur du vill. Du kan fritt förflytta dig mellan de olika delarna under provets gång. Om någon del blir på hälft sparas den senaste versionen som ditt provsvar. Svara på alla delar.

Under provet får du öppna endast urvalsprovssystemet och en separat materialfil. Du kan planera dina svar och skriva egna anteckningar på konceptpappret. Anteckningarna på konceptpappret beaktas inte i bedömningen.

Bedömningen av urvalsprovet

Urvalsprovet består av 2 delar. I del 1 kan du få 0–40 poäng och i del 2 kan du få 0–60 poäng. Poängen för del 1 räknas ihop och de sökande rangordnas utgående från resultatet. Del 2 i ditt prov kan lämnas utan bedömning om du får mindre poäng för del 1 i provet än den sökande som fått 100:e bästa poäng i del 1.

Du kan bli antagen endast om du på basis av de sammanlagda poängen för del 1 i provet placerar dig bland de 100 bästa sökande och om du får minst 20 poäng för del 1 och minst 30 poäng för del 2. Poängen för alla delar räknas ihop. De sökande som får flest poäng antas.

I del 1 i urvalsprovet svarar du på frågor utgående från förhandsmaterialet. Del 2 baserar sig på det material som du har läst på förhand och material som delas ut under provtillfället. Uppgiften mäter den strukturerad hanteringen av innehållet och förmågan att utnyttja det material som tillhandahålls i provsituationen. Centrala kriterier i bedömningen är sakinnehållet, begreppslig klarhet, konsekvens och flytande språkbruk.

Del 1

I del 1 svarar du på flervalsfrågor utifrån materialet du har läst på förhand samt på två essäfrågor.

Uppgifterna 1.2 och 1.3 i del 1 kontrolleras endast om du får minst 10 poäng i uppgift 1.1 (flervalsuppgift) i del 1. Om du får under 10 poäng i uppgifter, blir dina poäng i del 1 i vilket fall som helst under de 20 poäng som krävs.

Uppgift 1.1

Svara på flervalsuppgifterna 1.1.1–1.1.15 på basis av det material du läst i förväg. Välj ett (1) av alternativen vid varje flervalspunkt, som enligt det du läst passar för påståendet. Om du inte vill svara på frågan, markera "Jag lämnar fråga obesvarad".

Du får två poäng (+2 poäng) för varje rätt svar. För fel svar får du inga poäng, och poäng dras inte heller av (0 poäng). Om du markerar "Jag lämnar frågan obesvarad", får du inga poäng för frågan, och inga poäng dras heller av (0 poäng). Om du inte markerar ett enda ställe, får du inga poäng för frågan, och inga poäng dras heller av (0 poäng). Totalt kan du få 0–30 poäng.

Svara på frågorna 1.1.1–1.1.3 enligt följande artikel: Taylor, Hollis & Hurley, Andrew 2015. "Music and Environment: Registering Contemporary Convergences".

Svara på frågorna 1.1.4–1.1.6 enligt följande artikel: Korsmeyer, Carolyn 2017. "Taste and Other Senses: Reconsidering the Foundations of Aesthetics".

Svara på frågorna 1.1.7–1.1.9 i enlighet med följande artikel: Seppälä, Jaakko 2020. "The Style of Nordic Noir: *Bordertown* as a Stylistic Adaptation of the Prototype".

Svara på frågorna 1.1.10–1.1.12 i enlighet med följande artikel: Cleveland, Janne 2020. "Making Community in the Age of Migration: What is the Role of Social Media in Contemporary Theatre".

Svara på frågorna 1.1.13–1.1.15 enligt följande artikel: Charlwood, Catherine 2018. "National identities, Personal Crises: Amnesia in Kazuo Ishiguro's *The Buried Giant*".

Uppgift 1.1.1

Enligt R. Murray Schafer, forskare i ljudlandskap (*soundscape*) granskar

- användning av ljud för att skapa en önskad stämning i omgivningen.
- icke-mänskligt kollektivt producerade ljud och de förändringar som sker i dem till följd av klimatförändringar.
- växelverkan mellan bildkonst och ljudkonst i museer för modern konst.
- förhållandet mellan människan och ljud i människans omgivning, och vad som händer när ljuden förändras. **(rätt svar)**

Uppgift 1.1.2

Representanter för ny musikvetenskap (New Musicologists) utmanade uppfattningen från början av 1980-talet enligt vilken

- musik är i grunden självrefererande. **(rätt svar)**
- musik inte är autonomt.
- kön har en betydande roll i musik.
- politik har en betydande roll i musik.

Uppgift 1.1.3

Enligt Brian Eno är Ambient Music

- a) ambitiös konstmusik som kräver fokuserat lyssnande.
- b) musik som är skapad för en viss omgivning och som är intressant men som kan ignoreras. (rätt svar)
- c) ljudvärld skapad i en omgivning som kräver allas uppmärksamhet.
- d) synonym till onomatopoetik, dvs. ljudmålning.

Uppgift 1.1.4

Enligt Francis Hutcheson

- a) alla människor kan förnimma skönhet. (rätt svar)
- b) Immanuel Kants uppfattning av smakdommet är korrekt.
- c) begreppet smak kan endast användas när man talar om bokstavligt smaksinne.
- d) bedömning av skönhet grundar sig på val och på rationella resonemang.

Uppgift 1.1.5

Enligt Carolyn Korsmeyer, på 2000-talet

- a) började Pierre Bourdieu utveckla sin sociologiska smakteori.
- b) har man i estetik upphört med att behandla kroppslighet, på begäran av feminister.
- c) har man begrundat kroppsliga manifestationer av känslor och deras inverkan på konstupplevelsen. (rätt svar)
- d) har sinneshierarkin ändrats så att lukt- och smaksinnet har placerats på första plats.

Uppgift 1.1.6

Mat används nuförtiden som en del av performansser och installationer. Vilka av dessa möjliga bemärkelser för mat nämner Carolyn Korsmeyer INTE?

- a) Mat fungerar som en naturalistisk symbol för kroppslighet.
- b) Mat kan ge upphov för avsmak.
- c) Mat kan vara en gästfri gest.
- d) Mat betonar den världsomfattande betydelsen av kulinarism. (rätt svar)

Uppgift 1.1.7

Nordic noir fick fotfäste och blev vanligare som begrepp

- a) i och med den franska publikationsserien *série noir*.
- b) ett begrepp som franska kritiker använt för att beskriva Hollywoods dystra filmer.
- c) när brittiska litteraturforskare använde begreppet för att beskriva skandinavisk kriminallitteratur. (rätt svar)
- d) i och med TV-serien *Sorjonen*.

Uppgift 1.1.8

Det är typiskt att Nordic noir -serier upplevs som långsamma. Upplevelsen av långsamhet uppkommer enligt Jaakko Seppälä av

- a) skådespelarnas minimalistiska uttryck. (rätt svar)
- b) skådespelarnas öppna uttryck av känslor och tankar.
- c) sättet att filma via speglar och fönster.
- d) "coolhet".

Uppgift 1.1.9

Enligt Jaakko Seppälä beskriver Nordic noir -serier nordiska välfärdsstater

- a) som polisstater.
- b) som jämställda stater utan politisk korruption.
- c) kritiskt genom att ta upp problem. **(rätt svar)**
- d) som samhällen där inget hotar medelklassens identitet.

Uppgift 1.1.10

Enligt Janne Cleveland har teaterregissör Robert Lepage i synnerhet fått ett rykte som

- a) en regissör som undviker filmiska effekter för att betona en levande presentationssituation.
- b) en filmisk regissör. **(rätt svar)**
- c) en skicklig epokskapare med teaterns medel.
- d) en orubblig stödare av social media.

Uppgift 1.1.11

Vilken av dessa tolkningar gör Janne Cleveland INTE av Lepages regisserande?

- a) Verket betonar konflikten mellan makthavare och de som kontrolleras.
- b) Verket belyser problem i anknytning till invandring. **(rätt svar)**
- c) Verket beskriver hur media påverkar vår förståelse av gemenskap.
- d) Verket bjuder in publiken att begrunda den digitala kulturens instabilitet.

Uppgift 1.1.12

Enligt Janne Cleveland misslyckas Coriolanus som ledare eftersom

- a) han inte hålls med i den teknologiska utvecklingen.
- b) han inte utnyttjar sociala medier.
- c) han inte iakttar alla klassiska dygder. **(rätt svar)**
- d) han inte respekterar yttrandefrihet.

Uppgift 1.1.13

Enligt Benedict Andersons definition är en nation

- a) ett imaginärt politiskt samfund. **(rätt svar)**
- b) etniskt homogen.
- c) ett geografiskt område, vars invånare inte behöver uppleva gemenskap.
- d) ett begrepp som är föråldrat i den moderna verkligheten.

Uppgift 1.1.14

Enligt Catherine Charlwood, i romanen *The Buried Giant*

- a) är glömska ett tecken på likgiltighet gentemot varandra.
- b) Ishiguro undersöker om glömska ibland kan vara ett bättre alternativ än att minnas. **(rätt svar)**
- c) Merlin returnerar minnet till nationen och åstadkommer på så vis fred.
- d) Merlin skapar hat genom att ta bort alla vackra, gemensamma minnen från människornas tankar.

Uppgift 1.1.15

Ishiguro använder ordet "boatmen". Enligt Catherine Charlwood hänvisar ordet till

- a) grekisk mytologi. **(rätt svar)**
- b) mytologi som tog plats under kung Arthurs tid.
- c) myten om Merlins resa.
- d) Ishiguros roman *The Remains of the Day*.

Del 1, uppgifter 1.2 och 1.3

I del 1 svarar du på flervalsfrågor utifrån materialet du har läst på förhand samt på två essäfrågor.

Uppgifterna 1.2 och 1.3 i del 1 kontrolleras endast om du får minst 10 poäng i uppgift 1.1 (flervalsuppgift) i del 1. Om du får under 10 poäng i uppgifter, blir dina poäng i del 1 i vilket fall som helst under de 20 poäng som krävs.

Uppgifterna 1.2 och 1.3 i del 1 är essäuppgifter.

Uppgift 1.2

Catherine Charlwood lånar följande utdrag ur Ishiguros roman *The Buried Giant*:

“I would say this couple lived an isolated life, but in those days few were ‘isolated’ in any sense we would understand[.]”

I utdraget fäster Charlwood uppmärksamhet vid romanens berättares sätt att tilltala läsarna med pronomen vi (*we*). Vad vill Ishiguros roman enligt Charlwood åstadkomma med detta?

(0–5 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 1800

Uppgift 1.2: Bedömningskriterier

Svaret kan delas in i de bidragande faktorerna A–E

A: den kognitiva uppfattningen om igenkänning

B: Ishiguros berättare använder sig av igenkänning för att göra läsaren delaktig i det forntida Storbritannien.

C: pronomenet *me* förenar läsaren med berättaren i TBG:

D: scheman och allmänna skisser stöder minnet.

E: berättaren använder sig av kulturella begrepp, vilket framhäver det kulturella minnet istället för av personliga minnen.

Uppgift 1.2: Modellsvar

Charlwood kopplar samman Ishiguros berättares sätt att använda pronomen som syftar till läsaren, på samma sätt som berättaren gör för att skapa igenkänningsfaktorer. Eftersom flera forskare har behandlat igenkänning i Ishiguros romaner ur olika synvinklar så gör Charlwood det tydligt att hon i sin analys hänvisar till den kognitiva uppfattningen om igenkänning. För den krävs ett subjekt som minns att hen har varit i kontakt med saken i fråga även tidigare. I Ishiguros roman använder sig berättaren av igenkänning som en metod med vilken berättaren tar läsaren till det forntida Storbritannien. I citatet där berättaren använder pronomenet *me*, lockar berättaren läsaren till att fundera på innebörden av isolering i romanens värld och vad det innebär i ”vår”, det vill säga i berättarens och läsarens värld. Berättaren skapar en koppling mellan sig själv och läsaren med den förutsättning att läsaren förväntas dela samma uppfattning om innebörden av isolering eller av att isolera sig som berättaren. Det här grundar sig på att människor använder sig av scheman när de försöker minnas och dra upp konturer till saker och upplevelser. Ishiguros berättare styr läsarens uppmärksamhet mot det bekanta begreppet isolering och uppmanar läsaren att använda

sin schematiska uppfattning av begreppet. Berättaren hänvisar till begrepp istället för till personliga minnen och strävar på så sätt efter att väcka just den kulturella igenkänningen, vilket gör att läsarens egna minnen förblir obestämda. Sålunda blandas det att man minns simulerat ihop med glömmandet i och med att de personliga minnena och upplevelserna åsidosätts i de allmänna schemana i kulturen. I citatet uppmanar berättaren inte heller läsaren att tänka på sina egna upplevelser av att isolera sig, utan kulturens uppfattning om innebörden av isolering eller av att isolera sig.

Uppgift 1.3

Enligt Jaakko Seppälä är *Brottet* (*The Killing*) och *Bron* (*The Bridge*) prototyper för Nordic noir -serier. Vad är en prototypeteori och vilka egenskaper anser Seppälä är centrala när det gäller Nordic noir -serier?

(0–5 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 1800

Uppgift 1.3: Bedömningskriterier

Svaret kan delas in i de bidragande faktorerna A–E

A: Prototypen är ett av modellexemplen i någon av kategorierna, med hjälp av vilken man observerar de egenskaper som är typiska för den.

B: I Lakoffs prototypeteori bestäms graden av en viss medlems tillhörande till en kategori enligt hur mycket verket påminner om det prototypa verket.

Enligt Seppälä är de viktigaste kategorierna i Nordic Noir-serierna

C: elementen från en modern konstfilm

D: konventionerna i den populära kriminalgenren

E: regionala element i de nordiska länderna

Uppgift 1.3: Modellsvar

En prototyp är modellexemplet i någon kategori och med hjälp av vilken man kan känna igen kategorins väsentliga egenskaper. I Lakoffs prototypeteori bestäms graden av en enskild medlems tillhörande till en viss kategori enligt hur likadan medlemmen är med prototypen. När det handlar om Nordic Noir-serier anses *Brottet* (Rikos) och *Bron* (Silta) vara modellexempel inom sin genre, alltså är de prototyper. Man jämför andra serier med dem och undersöker hur mycket egenskaper som anses vara typiska för just Nordic Noir-genren som de innehåller. Olika forskare har belyst olika element och de är delvis också av olika åsikt om vilka element som är allra mest typiska för Nordic Noir-genren. Enligt Jaakko Seppälä är de mest typiska egenskaperna elementen från moderna konstfilmer, konventioner i den populära kriminalgenren och regionala element i de nordiska länderna.

Del 2

Del 2 bygger på material som du läst i förväg samt på en text som delas ut vid provtillfället. Uppgiften mäter den strukturerad hanteringen av innehållet och förmågan att utnyttja det material som tillhandahålls i provsituationen. Centrala kriterier i bedömningen är sakinnehållet, begreppslik klarhet, konsekvens och flytande språkbruk.

Del 2 av provet bedöms endast för de 100 sökande som klarat sig bäst i del 1. Om flera sökande har samma poängantal som de 100 bästa sökande bedöms del 2 för alla dessa sökande. Du kan bli godkänd endast om du får minst 20 poäng för del 1 och minst 30 poäng för del 2.

Uppgift 2

Material: Reza, Yasmina 1997: *Art* (*Art* 1994) översatt till svensk av Calle Norlén. Materialet har avlägsnats på grund av upphovsrättsliga skäl.

Läs början av Yasmina Rezas pjäs *Art*. Fundera hur de uppfattningar om estetisk smak som Carolyn Korsmeyer beskriver kommer fram i diskussionerna mellan personkaraktärerna.

(0–60 poäng)

Svarets maxlängd (i tecken): 7 500

Uppgift 2: Bedömningskriterier

Del 2 i urvalsprovet mäter hur man hanterar uppläggningsen av sakinnehållet samt förmågan att använda sig av det material som delats ut under provsituationen. Kriterierna för bedömningen av svaret är sakinnehållet, den begreppsmässiga klarheten, följdriktigheten och hur smidigt det språkliga uttrycket är.

I sakinnehållet i ett bra svar lyfter skribenten fram Marcs och Serges olika smaker och analyserar dem mångsidigt i förhållande till de berättelser som presenteras i Korsmeyers artikel, det vill säga historiska och begreppsmässiga förklaringar. I den första berättelsen antas smaken vara universell och demokratisk, men enligt den andra berättelsen är smak något som definieras av eliten och som innebär social maktanvändning. Enligt den här berättelsen är det de utbildade människorna som styr andras smak genom att skapa måttstockar för vad som bedöms som estetiskt. I den andra berättelsen är smak snarare något som skiljer människor åt istället för att förena dem. Man kan göra tolkningen att Serge och Marc råkar ut för det här i pjäsen.

I ett bra svar analyserar skribenten Marcs och Serges dialog och plockar ut egenskaper i den som hänvisar till Korsmeyers berättelser. I analysen lyfter skribenten fram till exempel Serges sätt att prata om ett verk i förhållande till konstvärlden, såsom till en uppskattad gallerist och galleristens smak samt som en välkänd och erkänd konstnär. Han pratar varken om hur vackert verket är eller om den känsla av glädje som det ger honom, utan baserar priset på verket utifrån yttre faktorer i anknytning till verket. Han klandrar även Marc för att hon bedömer verket utan att ha någon expertis inom modern konst och utan att motivera sin uppfattning. Serge kan tolkas representera den andra berättelsen i artikel och därmed uppfattningen enligt vilken bedömningen av estetik baserar sig på experternas uppfattningar, eller idén om att smak är något som kultiveras och normerna i vad som bedöms vara estetiskt som ingick i den första berättelsen. Marc däremot granskar verket och dess egenskaper utan att vara bekant med konstvärlden eller bry sig om experternas bedömningar. I Marcs uppfattning kan man urskilja egenskaper från den första berättelsen, där upplevelsen av glädje understryks. Enligt Francis Hutcheson har alla förmågan att se skönhet, glädjas eller känna missnöje. Marc kan tolkas vara missnöjd med verket och tycker att hans egen uppfattning är en tillräcklig motivering för sin egen bedömning. I Marcs uppfattningar kan man utöver egenskaperna från den första berättelsen även upptäcka egenskaper som rör de

antikonst- och antiestetikrörelser som kopplas till den tredje berättelsen i artikeln och den moderna konsten. Den andra berättelsen är typiska för den moderna tiden, och Serge beskriver Marc som någon som hatar modern konst.

I ett svar som ger maxpoäng fäster skribenten uppmärksamhet vid hur pjäsen presenterar personerna genom att belysa deras sociala status, såsom utbildning och förmögenhet, och kopplar det här till Pierre Bourdieus teori och habitusbegrepp.

I ett utmärkt svar nämner skribenten året 1700 som smakens årtionde, redogör för den empiristiska uppfattningen om skönhet och funderar på hur den har påverkat möjligheterna till att bedöma smak, samt granskar begrepp från olika tidsperioder i förhållande till Marcs och Serges diskussion. I ett utmärkt svar funderar skribenten även på hur dialogen i pjäsen speglar förändringen på 1900-talet då värdet av estetik och begreppet smak är i gungning.